

Posudek oponenta na bakalářskou práci Heleny Turkové Význam a využívání vzpomínek uživatelů při poskytování terénních sociálních služeb pro seniory v Oblastní charitě Strakonice.

Práce se zabývá méně frekventovaným přesto vysoce významným tématem, využíváním vzpomínek seniorů. Jejím cílem bylo analyzovat využití postupů s tím spojených v rámci metod sociální práce, v podmínkách konkrétní organizace, z pohledu jak pracovníků, tak uživatelů. Autorka předložila k obhajobě práci rozčleněnou do dvou částí teoretické a empirické.

První kapitola se věnuje základním charakteristikám seniorů. Podrobně popisuje způsoby vyrovnání se s vlastním stářím, roli paměti a význam vzpomínek v sociální práci se seniory. Druhá kapitola přibližuje podstatu reminiscenčního přístupu a jeho jednotlivých forem, aktivit, okolností, předpokladů a nutných dovedností pracovníků při uplatnění reminiscence. Další část navazuje definicí sociální služby. Teoretický oddíl je ukončen charakteristikou služeb poskytovaných Oblastní charitou Strakonice. Celá pasáž vystihuje podstatná témata.

V praktické části se autorka orientuje na analýzu významu vzpomínek z pohledu pracovníků i seniorů při poskytovaných terénních služeb a na to navazující odborné zhodnocení metod práce se vzpomínkami a rovněž tak na zhodnocení dosavadních poznatků z využití této metody. Prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů získala názory a stanoviska 25 uživatelů služeb a 9 pracovníků. Z metodického hlediska přihlédla k situaci dotazování a respektovala, že jde o soubor seniorů. K samotnému rozboru textu využila metodu obsahové analýzy.

Z výsledků stojí za pozornost, že reminiscenční aktivity mají široké možnosti využití od upevnění důvěry uživatelů, lepšího vzájemného poznání, zlepšení nálady, až k motivaci uživatelů k dalšímu životu, k rozpoznání aktivit vyvolávajících negativní reakce. Pro pracovníce představuje používání vzpomínání celkové zlepšení vzájemného vztahu s klienty, jejich větší otevřenost, ale i vyrovnání se s nepříjemnými vzpomínkami, smutkem a pláčem, který se občas při vzpomínkách vyskytne. Obdobným způsobem vnímají význam vzpomínání i uživatelé, senioři. Výzkum odhalil i slabiny spojené s využíváním reminiscenčních aktivit. Autorka dochází k závěru, že charakterizované metody je možné využít nejen v rámci pobytových zařízení, ale aplikovat i v terénních službách.

Text zajímavým způsobem přibližuje téma, naplňuje požadavky kladené na tento typ práce, proto jej doporučuji k obhajobě.

dr. Ján Mišovič, CSc.

V Praze 2.5.2013